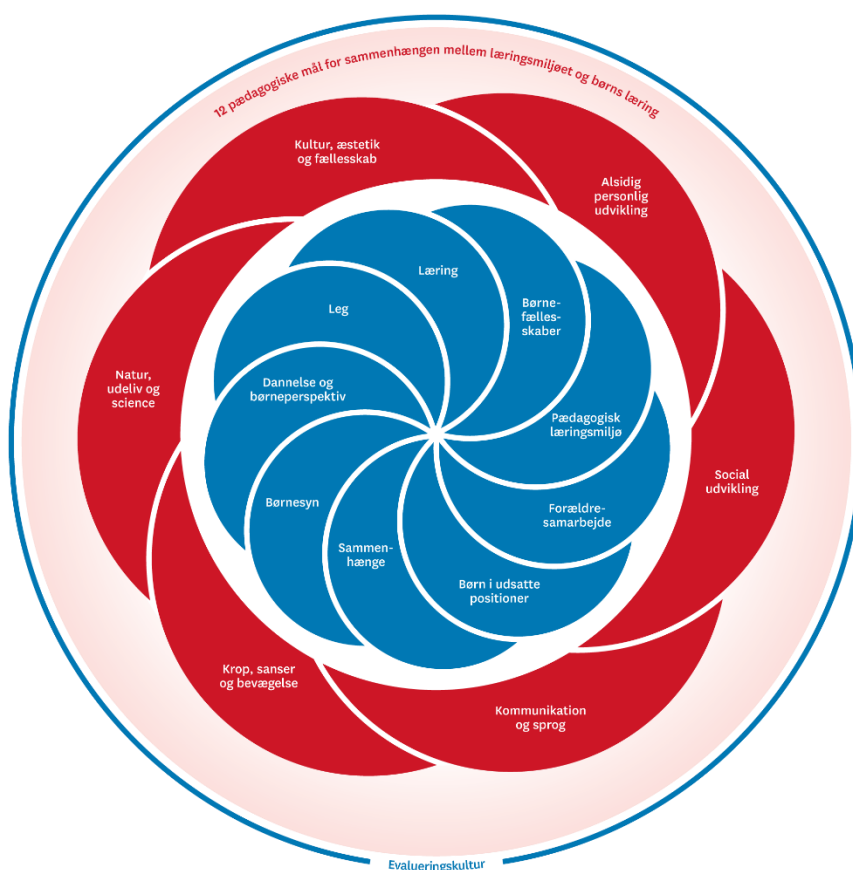

Pædagogisk læreplan for Naturbørnehaven Høndruphus 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og

bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Naturbørnehaven Høndruphus er en lille selvejende børnehave beliggende i udkanten af Lindum skov.

Vi har plads til 35 børn i alderen 3-6 år og er 5 fastansatte samt en i flexjob.

Hos os har vi omsorgen og det familiære i højsædet. Vi har maksimalt 35 børn og prioriterer en lille børnegruppe. Derfor har vi valgt at aldersopdele børnene, således at der er 3 mindre grupper. Børnene er i disse små grupper i spisesituationer og på ugentlige gruppedage.

Vi har en stor åben legeplads, uden hegn, hvor børnene på trods af alder kan færdes frit. Vi har mange naturlige legeredskaber på legepladsen, som både indbyder til vilde lege og små steder hvor man kan søge ro. Derudover har vi et mindre dyrehold, bestående af høns, geder, kaniner og en kat. Børnene er dagligt med til at passe og fodre vores dyr.

Vi har til huse i et lille bindingsværkshus, som er indrettet familiært med en lille stue. Om vinteren tænder vi op i brændeovnen og søger ind når været bliver for koldt eller vådt.

Vi vægter det æstetiske miljø højt og børnene møder ofte ind til duften af nybagte boller og levende lys i vindueskarmene.

Vores børn kommer både fra nærmiljøet, men flere har også taget et aktivt valg ift. at vælge os og kører langt for at komme i børnehave hver dag.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Vores børnesyn

I Naturbørnehaven Høndruphus sætter vi rammerne for, at barnet udvikler sig, til den bedste udgave af sig selv.

Vi tror på, at:

- Alle børn er unikke
- Alle børn har ressourcer
- Alle børn ønsker at være en del af fællesskabet
- Alle børn har gode hensigter
- Alle børn møder os med åbent sind

Det vi vander, det er det der spirer og gror.

Vores kerneopgave

I Naturbørnehaven er vores kerneopgave:

"I Naturbørnehaven Høndruphus skaber vi, i samarbejde med forældrene, et udviklende børneliv, med tryghed, omsorg og nærvær for det enkelte barn."

Vores læringssyn

I Naturbørnehaven Høndruphus tror vi på, at:

- Alle børn kan lære
- Børn lærer forskelligt
- Børn lærer gennem en legende tilgang
- Børn spejler sig i andre
- Børns nysgerrighed bliver vagt i naturen
- Naturen giver mulighed for ro, fordybelse og stimulerer sanserne

Dannelse og børneperspektiv

I Naturbørnehaven Høndruphus ønsker vi:

- Børnene lærer grundlæggende sociale spilleregler
- Børnene har en følelse af at blive set og hørt
- Det enkelte barn er god i sig selv og er en ressource i børnehaven
- At børnenes ønsker for aktiviteter og dagligdag bliver taget i betragtning. Vi følger barnets spor og udvider deres horisont.

Leg

I Naturbørnehaven Høndruphus vægter vi:

- Legen som et pædagogisk redskab til at skabe relationer
- Læring foregår gennem legen
- De voksne kan være en aktiv spiller i legen
- Børnene får lov at dyrke den frie leg, hvori læringen finder sted.
- Legearealet rummer mulighed for, at børnene kan trække sig ud af gruppen og vælge at lege i en mindre gruppe uden konstant voksenkontrol.
- Centralt i vores pædagogik er legen, som er barnets aktive virksomhed. I naturen skabes der rum for nye lege på tværs af forskelligheder, og gennem legen erobrer barnet magten over eget liv.

Børnefællesskaber

I Naturbørnehaven Høndruphus vægter vi:

- Børnene har mulighed for at have fællesskaber med jævnaldrende børn i grupperne
- Børnene har mulighed for at danne fællesskaber på tværs af alder, køn og interesser
- Vi opfordrer til legeaftaler og inviterer forældre til "Kom og vær med"- dage, hvor forældrene kan møde børnenes venner.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

I Naturbørnehaven Høndruphus tror vi på at læring finder sted hele dagen. Derfor arbejder vi ligeledes med læringsmiljøer på flere niveauer.

Der er de læringsmiljøer der finder sted i de daglige rutiner, såsom måltider, garderobe og modtagelse. Derudover er der læringsmiljøer der knytter sig til legen og legepladsen

Modtagelse:

Vi vægter:	Det giver barnet:
<ul style="list-style-type: none">• Tryghed• Genkendelighed• Omsorg• Tid og nærvær• Kommunikation	<ul style="list-style-type: none">• Tryghed• En følelse af at blive hørt og set• Føle sig vigtig• Trygge, nære relationer

Samling:

<p>Vi vægter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det enkelte barn i fokus - "fortællerstol"• At børnene lærer at vente på tur og lytte• Kultur, sang og historier	<p>Det giver barnet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Barnet føler sig set og hørt• Børnene lærer at respektere hinanden og ved at alle har noget på hjerte.• Nye erfaringer med gamle sange, traditioner, årstidernes skiften.• En følelse af fællesskab
--	---

Særlige aktiviteter og leg:

<p>Vi vægter:</p> <ul style="list-style-type: none">• At alle er inkluderet• At aktiviteterne er tilrettelagt til målgruppen (NUZO)• Vi følger barnets spor• Voksne der tilpasser sig udvikling i legen	<p>Det giver barnet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvert barn er på skift i centrum• Aktiviteter der er interessante for det enkelte barn• Voksne der er nysgerrige sammen med barnet.• Glæde ved at lave det man selv synes er spændende• Udvidet horisont
--	---

Måltidet:

<p>Vi vægter:</p> <ul style="list-style-type: none">• At børnene får mulighed for ro• Hvert barn føler sig set og hørt• Selvhjulpenhed• Dannelse; God bordskik	<p>Det giver barnet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mulighed for at mærke sig selv• Tiden til at fortælle det, de går og tænker på.• Følelsen af, at være vigtig• Evner til at begå sig i andre sociale sammenhænge
---	---

Bleskift/toiletbesøg:

Vi vægter: <ul style="list-style-type: none">• Tryghed/tid til relation• Selvstændighedsfølelse• Omsorg og plads til hjælp	Det giver barnet: <ul style="list-style-type: none">• Nærvær• Tillidsfølelse• Tilknytning til sine sekundære voksne• Plads til at øve sig og hjælp til at lykkes
--	---

Middagssøvn:

Vi vægter: <ul style="list-style-type: none">• Tryghed• Mulighed for at have en voksen tæt på• Møde barnet hvor det er (Sove med sut eller bamse)	Det giver barnet: <ul style="list-style-type: none">• Mulighed for at sove i trygge rammer• Tryghed, på det enkelte barns behov• Fornyet energi til dagens udfoldelser
---	--

Garderobe:

Vi vægter: <ul style="list-style-type: none">• Selvhjulpenhed, mulighed for at nå tingene selv.• Troværdig voksen• Overskud og plads til at trække i sit tøj• At man kan få hjælp til at sætte tøjet ordentligt.	Det giver barnet: <ul style="list-style-type: none">• Succesfølelse, når man mestrer nye ting• Tryghed til at turde prøve selv• Selvtillid og selvværd• Imødekomende og hjælpsomme voksne
---	--

Legeplads:

<p>Vi vægter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Plads til at udforske• Plads til fri leg• Valgfrie, tilrettelagte aktiviteter• Mulighed for fordybelse• Plads til at udfordre sig selv• Nærværende, tilgængelige voksne i øjenhøjde	<p>Det giver barnet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Evnen til at tage egne initiativer• Lyst til at finde på nye lege med kammeraterne• Altid at have en tilgængelig voksen i nærheden, men uden de nødvendigvis forstyrrer legen.• Selvtillid og tryghed til at udfordre sig selv i kendte omgivelser• Tid og plads til at fordybe sig i legen• Voksne der sætter spændende aktiviteter i gang, som man kan være med til.
--	--

Afhentning:

<p>Vi vægter:</p> <ul style="list-style-type: none">• At man siger pænt farvel• Mulighed for at videregive info• "plads til den gode historie" Fortælling fra dagen• Tid til farvelkram og vink	<p>Det giver barnet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dannelse og gode vaner• Trygge forældre• Mulighed for at snakke med forældrene hjemme om dagen der gik.• Lyst til at komme igen i morgen• En fælles "platform" mellem børnehaven og hjem
--	---

Vores dyr:

Vi vægter:	Det giver barnet:
<ul style="list-style-type: none">• Tid til ro og fordybelse• Ansvar• Empati• Læring om dyrene	<ul style="list-style-type: none">• Læring om pasning af dyr• Empati og evnen til at tage ansvar for andre• En hjemlig følelse• Et sted at søge hen mellem legene

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

I Naturbørnehaven Høndruphus vægter vi en tæt kontakt med forældrene. I dagligdagen kommer det til udtryk ved afleveringen om morgenen, hvor der altid er tid til at sige farvel med en voksen og for forældrene til at give beskeder. På samme måde prioriterer vi at man siger pænt farvel om eftermiddagen og at forældrene her kan få info, hvis der er sket noget særligt i løbet af dagen.

Vores fokus på omsorg og tillid afspejler sig i god dialog med forældrene. Vi holder en ordentlig tone, med ærlighed og gensidig respekt.

I bestyrelsen har forældrene stor mulighed for at få indflydelse på aktiviteter og dagligdag i huset. Her kan spørgsmål til personalet besvares og i samarbejde kan vi prioritere i budgettet, f.eks. til heldagstur i Zoo, nyt til legeplads, legetøj osv. Bestyrelsen er vores sparringspartnere og forældre-

nes talerør. 3 gange årligt laver vi TOPI-trivselsundersøgelse på børnene. Her deltager hele personalet og vi tager efterfølgende en snak med forældrene, hvis der er noget vi i fællesskab skal have øget fokus på.

To gange årligt har vi arbejdsdag i børnehaven. Her kommer forældre med børnehavebørn og søskende og bygger, rydder op, kløver brænde mm. Her er et tæt samarbejde forældrene imellem og med personalet. Børnene er efterfølgende meget stolte over de nybyggende ting, som de selv har ejerskab over.

Endvidere har vi indført "kom og vær' med dage", hvor forældrene har mulighed for at være med en hel dag i børnehaven. På den måde får de stor indsigt i deres barns dagligdag og børnehavens rutiner.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvis vi har et barn der i en periode har særlige udfordringer, indkalder vi forældrene til en samtale, hvor vi planlægger den næste tid frem. Her er fokuset på dét, barnet er god til og fungerer godt med i børnehaven. Vores rolle som personale er, at igangsætte aktiviteter der tilgodeser barnet og lyser på alt det, barnet kan.

I Naturbørnehaven Høndruphus har vi tid og mulighed for at se det enkelte barn og tilrettelægge en dag der skal hjælpe barnet i udsat position med at være en del af fællesskabet. På gruppedage og planlagte aktiviteter, sammensætter vi grupper, der tager udgangspunkt i barnet, i udsat position.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

I Naturbørnehaven Høndruphus hedder førskolegruppen Skovrødder. Vi holder til i et ombygget staldrum, kaldet Laden. Her har vi vores opgavemapper, alfabet fra ”Hit med Lyden” og bogstav- og talplakater til inspiration. Gruppen er samlet fra sommer til sommer. Vi arbejder med sociale relationer som et af vores vigtigste punkter, da man skal have det godt socialt for at kunne lære.

Henover efteråret, bruger vi skoven som læringsrum. Vi går på tur et par gange om ugen og fordyber os i det vi møder, eller i medbragte projekter. Det kan eksempelvis være at bygge en bivuak hvor vi kan spise madpakker, samt finde insekter i skovbunden og efterfølgende vise frem og fortælle for hinanden. Når vinteren sætter ind trækker vi ind i Laden og synger med på bogstavssange i ”Hit med Lyden”, samt øver os i at skrive, tegne og klippe. Vi bruger tid på at lytte til hinanden og skiftes til at fortælle.

I foråret kommer følelsen af skole tæt på, og der er mange små ting at afslutte. Børnene er på besøg i skolen sammen med en voksen fra børnehaven og ofte kommer lærerne også ud til os og får en rundvisning. Forældre og kontaktpædagog deltager i overleveringsmøde på skolen, så skolen har mest muligt kendskab til barnet.

I juni har vi traditioner med overnatning i børnehaven, sang omkring bålet og skovtur i mørke. Det ser børnene frem til hele året, for her har man virkelig følelsen af at være de store i børnehaven. Næste morgen vågner man i teltet på legepladsen og kan spise lækre boller til morgenmad og servere for de andre børn.

Børnehavetiden sluttet af med at man får et kastanjetræ, som man selv har plantet, med sig hjem, med ønske om at barn og træ skal vokse sig store og stærke.

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

I Naturbørnehaven Høndruphus bruger vi lokalsamfundet i den grad der er mulighed for det.

Børnene besøger oftes Aases hest Hannibal, ser om han har det godt og hvilken mark han går på i dag.

Vi leger på sportspladsen og kigger på køer og kalve hos de lokale bondegårde.

Til jul går vi i kirke med vores røde nissehuer på og vinker til dem vi møder.

Børnehaven og skoven omkring os, er et meget yndet udflugtsmål. I løbet af ugen kommer der løbere, hundeluffere og cyklister forbi. Ofte stopper de op og tager en snak med børn og personale.

Der er områder i skoven med juletræer, så når efteråret går på hæld, kommer der gang i maskiner og personel tæt på børnehaven. Vi følger med i arbejdet på læsserampen 500 meter fra børnehaven og arbejderne der skærer pyntegrønt samt fælder juletræer er flinke til at vinke når vi går forbi.

Skoven omkring os bruges også til jagt og jægerne kommer forbi hos os og viser dyr frem, samt fortæller om hvad de har skudt. Derudover fortæller de børnene om pleje af bestanden i skoven og vi ser på foderstationer rundt omkring.

Vi har ofte besøg fra lærer, pædagoger og studerende fra udlandet, der er nysgerrige på vores måde at drive skovbørnehave på i Danmark. Børnene er en stor og aktiv del i disse besøg og viser rundt og fortæller om børnehaven. (På trods af sprogforskelle) Disse besøg giver stor mulighed for at snakke med børnene om kulturforskelle og levevis i andre lande. Vi har tidligere haft besøg fra Kina, Australien, Japan, Frankrig, England osv.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Legeplads:

Det første man ser, når man er på vores legeplads, er, at vi ikke har børnene heget inde. Børnene leger frit og kan bruge hele den store legeplads der ligger direkte op ad skoven. Heller ikke her er der hegn, men blot nogle små pejlemærker, man kun ser, hvis man ved hvad man skal kigge efter. Det kan være en snor i et træ eller et kryds skåret ind i træet - her stopper legepladsen. Denne frihed giver børnene et ansvar, der gør at de har meget store muligheder på legepladsen. Der er små aflukkede kroge mellem buske eller i en hule, hvor man kan lege alene. Et gammelt drivhus uden glas, hvor blomster snor sig om rammen giver det perfekte rum til en rolig pause på legepladsen.

Derudover er der vores legestativ hvor der er plads til de vilde lege og hvor man kan prøve egne grænser af. Vi har flere gode klatretræer på legepladsen, der ofte byder til at børnene klatrer op hvor man kan “se ud over hele verden”.

Ligeledes indbefatter vores legeplads vores frugttræer, bærbuske og nyttehøve hvor børnene er med til at plante og høste diverse frugt og grønt. Vi laver ofte mad med børnene over vores bålsted, der er centralt placeret på legepladsen. Det er også her børnene kan snitte og kløve brænde under opsyn fra voksne.

På legepladsen er vores dyr indhegnet, således børnene har nem tilgang til dem.

Dyrene:

Det er vigtigt for børn at have mulighed for at være sammen med dyr i deres dagligdag, hvorfor børnehaven har et mindre dyrehold. Det består af tre geder, to kaniner, en kat og fem høns. Børns sociale færdigheder, ansvarsfølelse og kompetencer styrkes ved omgang med dyrene. De har deres eget liv og giver en række uventede oplevelser i hverdagen, man kan samles og være fælles om.

Skoven:

Når vi følger skoven hele året, kommer vi i første række til at se årstiderne skifte. Vi spiser bøgeblade så snart de springer ud. Vi ligger på ryggen, i skyggen under de store træer og ser bladene danse i vinden om sommeren. Vi leger i bladene, når de daler ned som sne i efterårsmånederne. Samlet får man store oplevelser i skoven og det fungerer som vores fornemmeste læringsmiljø. Vi bruger skoven som led i stort set alle læreplanstemaerne, fordi det giver alt en ekstra dimension. For os er skoven et stort plus for børnehaven. Vi passer godt på skoven og alle har deres egne ynglings-udflugtsmål.

Børnehaven:

Børnehaven er placeret i et gammelt, lille bindingsværkshus, med lavt til loftet. Udover en garderobe med plads til 35 børn og et børnetoilet består børnehaven kun af et lille køkken der fører over til en stue. Vi prioriterer at børnehaven er mere familiær end institutionspræget. Midt imellem køkken og stue, står en ældre brændeovn, hvor vi hver morgen i de kolde måneder tænder op. Sammen med de tændte fyrfadslys i vindueskarmene giver det en hyggelig atmosfære, der indbyder til en rolig start om morgenen. Børnene lærer at vi, når vi er inde, må tage hensyn til hinanden, både ift. Lydniveau og plads.

Vi har mange bøger til rådighed og der er næsten altid nogen der putter sig i sofaen med en voksen og en bog.

Derudover bærer børnehavens indendørs faciliteter også præg af, at vi er en naturbørnehave. Vi har flere udstoppede dyr stående, som børnene ofte studerer. Ligeledes ligger vores forundrings-skab (Et glasskab med mange af vores fund fra naturen) op til mange nysgerrige børns spørgsmål og fordybelse.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Naturbørnehaven Høndruphus er vi opdelt i tre aldersgrupper, så hvert barn har mulighed for at udvikle sig med jævnaldrende børn at spejle sig i. På vores gruppedage er aktiviteterne tilrettelagt, så barnet bliver mødt på det niveau de er på, så vi skaber en stor flade for succes. Når barnet lykkedes med noget nyt, giver succes blod på tanden, så barnet tør kaste sig ud i nye udfordringer.

- Eksempel fra Skovrøddernes gruppedag:

Alle 10 skovrødder er i gang med at tegne deres forbogstavsdyr fra "Hit med lyden". D sidder længe og kigger på sit papir, men har svært ved at få startet. Han sætter sig derfor hos mig og sammen holder vi på blyanten og snakker om at Dalle Dino skal have et hoved og en krop. Derefter arme og ben. Da kroppen er tegnet slipper jeg D's hånd og han får selv tegnet øjne og mund. D viser sin tegning frem, mens han smiler.

På legepladsen er børnene blandet i alder og her kan de lære at tage hensyn til hinanden og lære af dem der er ældre. Her er der et tæt samspil med de voksne, som møder børnene hvor de er og tager udgangspunkt i barnets egne lege

- Eksempel fra legepladsen, fortalt af voksen i nutid:

Jeg sætter mig på den ene rutsjebane. Rundt om si-sand-huset er flere af de yngste drenge i gang med at cykle. Legen udvikler sig hurtigt til at drengene bringer varer ud. Alt fra kul, slik, kartofler kan hentes hos mig i form af blade. Man betaler med et klap på hånden. Flere kommer til og hjælper med at putte varer på cyklerne.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Naturbørnehaven Høndruphus er det ansvaret for hinanden og stedet, der gør vores børnehave til et helt særligt sted for børn, forældre og personale. Vi løfter i flok og har alle et medansvar i at børnehaven er et godt sted for børnene at være. Forældre og personale er forbilleder for hvordan man kan mødes om et fælles tredje. Netop børnene. Ved at møde barnet præcist hvor det er, lærer barnet at man kan behandle andre på samme måde.

- Eksempel på modtagelse af barn om morgenen:

Jeg kan høre en pige der græder på parkeringspladsen. Jeg kan se moren tøve og bliver usikker i afleveringen. Jeg går ud i garderoben til pigen og siger godmorgen og giver hende en krammer. Jeg spørger om hun har fået en ny trøje og strømper og hun fortæller straks om det. Vi går i vinkevinduet og jeg hjælper hende med at få sagt godt farvel til mor.

Social udvikling er i fokus hele dagen. Ofte som en del af leg eller aktiviteter, men nogle gange pludseligt, når en mulighed tilbyder sig. Det kan for eksempel være jægeren der tager sig tid til at stoppe bilen og tage et rådyr ned fra traileren, for at børnene kan se det ordentligt. Han tog sig også tid til at fortælle os hvordan de fodrer dyrene i skoven, så de har det godt. Og hvordan jagt er med til at holde bestanden på et godt niveau.

Ved at vise børnene, at vi kan lytte til dem der har anden viden end os selv, viser vi også værdien i andre mennesker.

I Naturbørnehaven Høndruphus bruger vi gruppedagene på at lege sociale lege, der er med til at styrke fællesskabet og hvor alle kan være inkluderet. Eksempelvis leger skovrødderne en aktiv vendespilsleg, hvor man skal gå rundt blandt hinanden og i fællesskab få alle stik til at gå op. Her er alle med på lige vilkår og for at spillet skal lykkes, har man brug for hinanden.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Naturbørnehaven Høndruphus har vi fokus på nærvær og omsorg. Derfor er det gennemgående for alle læringsmiljøer, at der er tid og overskud til det enkelte barn. Når det kommer til kommunikation, tror vi på, at hvert barn skal ses og høres. Hermed gives der plads til daglig samtale med alle børn.

Vi har en imødekommende tilgang, hvor vi fordyber os i barnets fortælling og spørger ind med uddybende spørgsmål. Herved lærer børnene turtagning i dialogen, så man kan opbygge en samtale. Eksempelvis, spiser vi madpakker i grupper af cirka 6 børn og 1 voksen. Her er der god tid, så alle børn kan komme til orde.

- Eksempel fra madpakketid:

M er en stille dreng der ikke siger meget i store samlinger.

Vi sidder og spiser madpakker. Jeg sidder med en mindre gruppe børn og vi kigger i en billedbog. I bogen er der billeder af forskellige dyr. Der er et billede af et dyr og jeg spørger om der er nogen der ved hvilket dyr det er. M byder ind og fortæller at han har sådan et dyr derhjemme. Vi fastholder en længere samtale om dyret og de andre børn lytter og spørger ind.

Hvis vi har børn der har brug for et ekstra sprogligt fokus, benytter vi os af PPL. I samarbejde med forældre og logopæd hjælper vi barnet med udfordringerne, gerne gennem leg. Her bruger vi de redskaber logopæden foreslår.

- Eksempel dreng med sproglige vanskeligheder.

*M siger; "Går uden dig", til K der lige er kommet ud fra kontoret. K siger; "Har I gået tur uden mig?"
M siger; "Ja".*

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Naturbørnehaven Høndruphus bliver kroppen brugt hele dagen. I leg på legepladsen, gåture i skoven, når vi ruller ned ad bakkerne i skoven og ved morgengymnastik på gårdspladsen. Der er hermed altid mulighed for at være i gang, fordi vi bruger store dele af dagen udenfor.

Børnene mærker vinden bide i kinderne på de kolde dage og solens varme når den bager på en sommerdag. Børnene har en naturlig lyst til at udfordre sig selv i naturen. De klatrer så højt som muligt, løber op og ned ad bakkerne og løber rundt om staldbygningen når de skal hjem. Som personale er vi meget opmærksomme på ikke at begrænse dem. Vi er støttende, når de klatrer i træerne, også selvom det kan give dårlige nerver. Når de lykkes med at komme lidt højere op eller selv klatre op på rebet, giver det ny selvtillid.

Når der er brug for ro i hoved og krop, hjælper vi med at skabe rum for det.

Det kan være 5 minutters stilletid, mens man spiser sine madder. Det kan være afslapning inde i stuen, hvor Dyrene i hakke bakke skoven kører i baggrunden. Det kan også være at ligge på ryggen i skovbunden og kigge op på træer eller skyer.

- Eksempel på aktivitet:

Alle børn står i en rundkreds på gårdspladsen og jeg er i midten. Vi laver gymnastik og de skal abe efter. Alle børn deltager. Nogen af børnene siger at de ikke kan finde ud af det, men jeg fortæller at de bare gøre deres bedste. Derfor prøver de igen og er med i aktiviteten.

Efter lidt tid skiftes vi til at være i midten, så børnene også bestemmer øvelserne. Barnet vælger selv den næste der skal være i midten.

Når børnene er med til at kløve brænde, får de sved på panden, samt en fornemmelse af hvor mange kræfter de har.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Naturbørnehaven Høndruphus bruger vi skov og legeplads som vores primære læringsrum i naturen. Lindum skov rummer bl.a. grantræer, bøgetræer og store gamle egetræer. Fordi skoven bruges til at plante områder med juletræer, får børnene tidligt en forståelse af brugen af skov, som andet end bare til gå-tur. Når skovarbejderne fælder ét område i skoven, planter de nye træer som skal vokse sig store. Hvis vi krydser områder med fældede træer, passer vi på ikke at træde på de små nye træer. På den måde får børnene et naturligt ansvar, når de færdes i skoven.

Hovedformålet med vores udeliv er barnets leg. Det er de uventede oplevelser/overraskelser, ting vi undres over, frydes ved og griner af. Oplevelser som bringer følelser fra hjertet og sætter spor og skaber en erindring, som vi kan tage med os, som en gave i vores voksenliv.

Vi vil skabe et frirum, i naturen, der giver børnene mulighed for gennem legen at generobre følelsen af, at kunne rejse derhen, hvor det er rart at være – eller gøre brug af forestillingsevnen til at gå på opdagelse og søge nye udfordringer.

Fordelen ved at skabe et rum, hvor børnene færdes frit er, at det frigiver tid til det barn, som lige netop den dag, har brug for en hånd at holde i og en voksen som har god tid til at være nærværende og omsorgsfuld!

Vi oplever, at det hierarki som børnene udvikler i en gruppe kan opløses, når vi er i skoven. Her er det pludselig hændelser der samler børnene og ikke hvem de er sammen med om oplevelsen, der er det afgørende.

Man lærer på mange forskellige måder. Naturen giver så mange sansemæssige og uventede oplevelser, at børns motivation for at lære skærpes. Med fantasi, forundring og fordybelse tager børnene på opdagelsesrejse, gør sig erfaringer og tilegner sig nye kompetencer.

Når børnene går hjem fra børnehaven, er det vigtigt for os, at børnene har følelsen af at det har været en god dag.

- Eksempel fra afhentning

D og J bliver hentet af deres mor, og hun spørger om de har haft en god dag, J siger jaaa, og D siger, at det har været den bedste dag i hele hans liv...

Mor spørger om vi har lavet noget specielt, nej, svare jeg, vi har bare været en tur nede ved åen, og på vej hjem i børnehaven legede de på skråningen bag den gamle guldskov, og så gik vi langs marken resten af vejen, da der er et grantræ som er knækket og hænger ud over stien...

Vi får sagt farvel, tak for i dag, og god weekend...

Udover at bruge naturen som frirum og sanserum, er skov og legeplads en naturlig forhindringsbane der dagligt udfordrer børnenes motorik. Det giver dem allerede fra børnehavestart en styrket kropsfornemmelse.

Børnene tilegner sig mange forskellige erfaringer med natur, naturfænomener og miljø. Nysgerrigheden fra både børn og voksne samler oplevelserne i naturen og når vi finder noget nyt, går vi hjem og kigger i bøgerne eller googler, så der skabes ny viden.

Når man er så meget ude, som vi er, får man en samhørighedsfølelse med naturen. Vi samler skrald op på skovturen og tager det med hjem i containeren. Vi følger vores egne dyr og sørger for at de har det godt. Hvis de dør, begraver vi dem og får derved ord for- og genkender følelser for sorg og glæde. Børnene ved hvad dyrene må få at spise og hvad de ikke må få.

Det er vigtigt for os at skabe en sammenhæng mellem os og naturen. Vi skal passe på den og værne om det vi har.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Naturbørnehaven Høndruphus får børnene mulighed for møde og afprøve sig selv i forholde til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer. Vi har forskellige materialer og redskaber til rådighed, så børnene kan skabe billeder, tegninger, perlekæder, perleplader mm.

Ofte bruger vi materialer fra naturen til det kreative arbejde. Kan det f.eks. være bladugler eller koglefigurer.

Børnene elsker derudover udklædning, når vi leger inde i stuen. Her prøver de en masse forskellige roller af og afspejler det de ser omkring sig. De voksne laver dukketeater, men alle på hver sin måde, så børnene får en ny oplevelse hver gang.

Vi sætter fokus på traditioner som fastelavn, påske, halloween og jul. Fokuset er både på viden og oprindelse af traditionerne, samt kreative aktiviteter eller maddage der komplimenterer traditionen.

Vi hører musik og synger sange fra mange forskellige generationer. Hvis børnene kender sange, som vi ikke kan synge med på, stiller de sig gerne frem og synger den. Nogle gange er sangene opfundet af børnene selv og omhandler det, der ligger barnet på sinde.

Når vi er i skoven laver vi jævnligt vores egne skovtrolde af alt hvad vi kan finde. Efterfølgende fortæller børnene fra fri fantasi om hvilken slags trolde det er, hvad de hedder og hvad de kan. Det er sjove og charmerende historier, der er vidt forskellige. Vi opmuntrer til forskelligheden og lægger vægt på, at der ikke kan være forkerte skovtrolde.

I planlagte aktiviteter har vi fokus på processen frem for produktet. Når de fordyber sig i processen, betyder produktet mere for dem og vi udstiller gerne deres ting på vægge inde og ude.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

I Naturbørnehaven Høndruphus vil vi have et øget fokus på at få etableret en stærk evalueringskultur. Med et fælles mål for øje, bliver vi klogere sammen, og på den måde sikrer vi et læringsmiljø, der giver børnene trivsel, læring og udvikling.

Vi vil på personalemøder jævnligt drøfte diverse dokumentation samt analysere dette. Det kan være i forbindelse med et pædagogisk forløb, en praksisfortælling fra hverdagen eller en undring i personalegruppen. Vi vil her inddrage vores pædagogiske grundlag samt drage paralleller til de 6 pædagogiske læringsmål. Ved at reflektere over egen praksis og i den refleksion inddrage læreplanen,

bliver læreplanen en aktiv medspiller i vores pædagogiske praksis. Personalet vil ligeledes blive "tvunget til" at forholde sig kritisk til- og reflektere over egne handlinger.

Vi vil bruge evalueringsmetoden "Rundt om bordet", til at få alle til orde. Den fælles refleksion skal skabe grundlag for fortsat pædagogisk udvikling.

Hele udarbejdelsen af denne læreplan har medvirket til dialog og nysgerrighed omkring husets egen praksis ift. børnene. Det har givet første indspark til at få etableret en stærk evalueringskultur. Hos os, er den fælles dialog og den proces vi sammen er i meget vigtig for kvaliteten af arbejdet i en lille børnehave.
